

Handläggare
Caroline Teir
Telefon: 08-50802622**Till**
Järva stadsdelsnämnd
2025-08-28

Motion om att ta Otto till Stockholm

Svar på remiss från kommunstyrelsen, diarienummer KS
2025/364

Förvaltningens förslag till beslut

1. Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Järva stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering.

Sammanfattning

Järva stadsdelsnämnd har fått en begäran från kommunstyrelsen om att inkomma med ett yttrande avseende *Motion om att ta Otto till Stockholm*. Motionen är skriven av Kristin Jacobsson och Jonas Naddebo (båda C).

Motionärerna lyfter fram Botkyrka kommuns arbetssätt inom OTTO (operativa tillsynsteamet mot osund konkurrens) och föreslår att Stockholm stad bör inrätta ett liknande förvaltningsövergripande team för stadens tillsynsarbete. Staden skulle även kunna vidareutveckla Botkyrkas modell genom att koppla på socialtjänsten i tillsynsarbetet.

Förvaltningen bedömer att en övervägande del av de sakområden som motionen tar upp och som förvaltningen ansvarar för hanteras genom de samverkansforum och insatser som finns etablerade.

Förvaltningen föreslår att lämna tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har inkommit med en begäran om att stadsdelsnämnden ska yttra sig gällande *Motion om att ta Otto till Stockholm* senast den 26 augusti 2025. Motionen är skriven av Kristin Jacobsson och Jonas Naddebo (båda C). Nämnden har fått förlängd svarstid till den 29 augusti för att hinna behandla ärendet i augustinämnden. Ärendet har utöver Järva stadsdelsnämnd remitterats inom staden till Stockholm Stadshus AB,

stadsledningskontoret, socialnämnden, trafiknämnden, Bromma stadsdelsnämnd och Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Ärendet har även remitterats till Sveriges kvinnoorganisationer och Talita.

Ärendet

Kristin Jacobsson och Jonas Naddebo (båda C) inleder motionen med att contextualisera gängbrottslighet och konflikter om narkotikahandel som en del i den grova organiserade brottsligheten. Motionärerna för ett resonemang om att de kriminella nätverken finns på fler arenor där den ekonomiska vinsten är större än vid den gängse narkotikahandeln. Nätverken vinner upphandlingar och får på så sätt tillgång till skattemedel utan avsikt att fullfölja avtalsvillkoren.

Motionen lyfter därefter fram Botkyrkas kommuns arbetssätt inom OTTO (operativa tillsynsteamet mot osund konkurrens). Genom ett förvaltningsövergripande team bedrivs samverkan med polis, räddningstjänst och andra myndigheter för att motverka oseriös verksamhet. Samverkan syftar till att skapa ökade möjligheter för kommunens tillsynsinspektörer. Arbetsmetoden har resulterat i att deltagande myndigheter har lokaliserat olovliga boenden, illegal avfallshantering, miljöfarliga verksamheter, brister i brandskyddssäkerhet, illegal arbetskraft/människoexploatering, stöldgods, smuggeltobak och otillåten livsmedelsverksamhet.

Kristin Jacobsson och Jonas Naddebo föreslår att Stockholm stad bör inrätta ett liknande förvaltningsövergripande team för stadens tillsynsarbete. Staden skulle även kunna vidareutveckla Botkyrkas modell genom att koppla på socialtjänsten i tillsynsarbetet. Socialtjänstens roll skulle vara att upptäcka människor i utsatthet och säkerställa deras rättigheter. Det skulle innefatta att lokalisera personer i farliga boendemiljöer, hitta bordeller där kvinnor utsätts för prostitution och trafficking, möta människor som har svårt att frigöra sig från de kriminella gängen eller barn som far illa.

Avslutningsvis lyfter motionen fram behovet av att i stadens tillsynsarbete säkerställa brottsofferperspektivet och de utsattas rättigheter.

Motionen bifogas ärendet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för administration och stadsmiljö i samarbete med ekonomiavdelningen och avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Jämställdhetsanalys- och barnrättighetsanalys

Den senaste Medborgarundersökningen från 2024 visar att det fortfarande är en högre andel män än kvinnor som upplever sig trygga i parker och grönområden, när de går hem kvällstid och som upplever sin stadsdel trygg att bo i. Det i sin tur visar att det finns fortsatt behov av att nämndens brottförebyggande arbete utgår från en genusmedvetenhet om hur otrygghet påverkar män och kvinnor olika. Förvaltningen har det senaste året lagt särskilt fokus på att undersöka och belysa hur olika målgrupper som bland annat kvinnor, äldre och personer med funktionsnedsättning har olika upplevelser av otrygghet i stadsdelsområdet.

Att stärka de goda uppväxtvillkoren för barn och ungdomar i Järva har hög prioritet och förvaltningen erbjuder individanpassade insatser för att förhindra att barn och unga dras in i kriminalitet. Samverkan mellan socialtjänst, polis, skola och fritidsverksamhet är väl etablerad.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen redogör nedan för insatserna och samverkan inom ett antal av de områden som lyfts i motionen och som ligger inom ramen för nämndens och förvaltningens ansvar.

Välfärdsbrottslighet

Inom staden pågår en kraftsamling för att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrottslighet. I arbetet ingår att stärka rutiner, säkerställa kontrollmekanismer, se över antalet underleverantörer samt upprätta egen kapacitet och rådighet för att motverka välfärdsbrottslighet. Inom staden pågår ett projekt med samordnad tillsyn som syftar till att förstärka samordningen av tillstånds- och tillsynsarbetet i det brottsförebyggande arbetet. Projektet ger även möjlighet att samordna stadens och statliga myndigheters tillsynsinsatser. Förvaltningen följer utvecklingen på området och tar del av den kunskapsbildning som fortgår och deltar i olika samverkansforum. Inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen (SÖK) har förvaltningen startat en samverkan kring systemhotande brottslighet där polisen, fastighetsägare, kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen ingår. Folkbokföringsbrott och bidragsfusk är prioriterade områden för gemensamma insatser.

Upphandlingar och avtalsuppföljning

Järva stadsdelsförvaltning är en självständig upphandlande myndighet som i huvudsak har eget ansvar för försörjningen av varor och tjänster. För att säkerställa att de upphandlingar som förvaltningen genomför präglas av ett affärsmässigt agerande utgår förvaltningens arbetssätt från gällande lagar och regelverk samt stadens beslutade riktlinjer. Förvaltningen har rutiner för kontroll av

anbudsgivarna som inkluderar kreditupplysning, användning av digitala tjänster kopplade till uteslutningsgrunderna i lagen om offentlig upphandling (LOU), granskning av företagens registrering hos Skatteverket samt förekomst i Kronofogdens register. Förvaltningen ser även genom facklig motpart över företagens kollektivavtal och samverkar med *Center mot arbetslivskriminalitet* i de fall det finns misstanke om oseriösa anbudsgivare.

Förvaltningen har inte erfarenhet av att aktörer etablerade inom den organiserade brottsligheten har passerat ovanstående kontroller utan att upptäckas. Genom förvaltningens egenkontroll sker samarbete mellan ekonomi- och verksamhetsfunktioner som ytterligare stärker förvaltningens förmåga att upptäcka och hantera oegentligheter inom upphandlingsprocessen.

När avtal har slutits följer förvaltningen genom samarbete mellan ekonomifunktioner, avtalsförvaltare och avtalsägare regelbundet upp att avtalsvillkoren följs. Detta sker vanligtvis återkommande under avtalets giltighetstid beroende på avtalets ekonomiska omfattning och tidsmässiga längd. Förvaltningen gör även flera gånger per år nya kontroller av det aktuella företaget i enlighet med de kontroller som genomförts vid upphandlingen.

Handläggning av individärenden

Förvaltningens socialtjänst samarbetar med Skatteverket och Försäkringskassan vid handläggning av ärenden där information om folkbokföringsadress, inkomstuppgifter och familjeförhållanden behöver stämmas av. Samarbetet syftar till att möta de krav som lagstiftning och regelverk ställer vid beslut om utbetalning av ersättning i individärenden.

Trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser

Förvaltningen leder en strukturerad lokal samverkan (SÖK) med polisen, utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen, fastighetsägare, näringsidkare, civilsamhälle, vaktbolag samt brandförsvaret för att förebygga otrygghet, brott och kriminalitet. Det långsiktiga målet är att öka tryggheten för de som bor och verkar i stadsdelsområdet. Förvaltningen medverkar i flera samverkansforum där en aktuell lägesbild delas och där varje aktör ges möjlighet att bidra med sina resurser och insatser.

Barn som riskerar att dras in i kriminalitet

Socialtjänstens förebyggande arbete mot barn- och ungdomskriminalitet bygger på tidig upptäckt, samarbete med andra samhällsaktörer samt individanpassat stöd och skydd. Målet är att skapa trygga och stabila förutsättningar som gör att barn inte hamnar i kriminella miljöer. Att erbjuda insatser för att stärka föräldraförmågan och förbättra hemmiljön bedöms avgörande för

barnets utveckling. Fältassistenter är närvarande i stadsdelsområdet och ska som goda förebilder ge stöd och vägledning till barn och unga. Förvaltningens sociala insatsgrupper (SIG) för unga och vuxna har som mål att stötta och skydda individer som vill lämna en kriminell livsstil samt förhindra att fler unga hamnar i kriminalitet. Samverkan mellan skola, fritid och socialtjänst sker inom Järvas sex områdesbaserade nav och innefattar hälsofrämjande, förebyggande och tidiga sociala insatser utifrån lokala och individuella behov. Arbetet bedrivs i enlighet med *Stockholms stads strategi 2023-2026 för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet*.

Individer som saknar boende

Socialtjänsten har ett ansvar att skydda och stödja personer som befinner sig i utsatta boendesituationer alternativt saknar boende. För att nå framgång i arbetet prioriterar förvaltningen tillsynsarbete, samverkan och tillit. Inom beroendeverksamheten utförs ett uppsökande arbete på härbärgen. Sociala insatsgruppen för vuxna arbetar uppsökande på häkten och inom anstalter samt i stadsdelsområdet. Socialtjänsten samverkar med fastighetsägare för att få information och agera utifrån behov vid vanvård, olämpliga boendeförhållanden och hyresskulder. Vid upptäckt av olämpliga boendesituationer kan socialtjänsten erbjuda flytt till tryggare boende, eller initiera omhändertagande av barn och unga.

I den trygghetsskapande- och brottsförebyggande lokala samverkan med polisen ingår även socialförvaltningens uppsökarteam. Deras uppdrag är att uppmärksamma, identifiera och ta kontakt med vuxna personer i offentliga miljöer som befinner sig i hemlöshet eller annan utsatt situation och länka vidare till det ordinarie hjälpsystemet. Förvaltningen har vid behov även kontakt med EU-teamet vars uppdrag är att säkerställa att EU-medborgare inte lever i hemlöshet eller annan utsatt situation och är i behov av ett utökat stöd.

Olovliga bosättningar

För att hantera olovliga bosättningar arbetar förvaltningen samordnat genom en lokal rutin som tagits fram utifrån *Stadsövergripande rutiner för avhysning av otillåtna boplatser där det bor utsatta EU-medborgare*. Rutinen syftar till att avhysningar ska ske på ett samordnat, rättssäkert och humanitärt sätt. Staden ska vid avhysningar hänvisa till andra möjligheter i form av akuta insatser, erbjuda alternativt tillfälligt boende eller eventuellt hemresa. Samverkan sker mellan stadsdelsförvaltningen, socialförvaltningens EU-team och polisen.

Illegal avfallsdumpning, nedskräpning och källsortering

Inom Järva stadsdelsområde påträffas illegal avfallsdumpning återkommande. Förvaltningen polisanmäler större dumpningar som

hittas i park- eller naturmark och antingen har en större volym eller ett innehåll av högre värde. Mindre nedskräpning och dumpning sker dagligen på avskilda platser i naturmark, på vändplaner och i närheten av avfallskärl. Insatser kring avfallshantering och källsortering planeras med trafikkontoret i syfte att minska den olovliga dumpningen. Nya källsorteringskärl ska tas i bruk. Förvaltningen har även kontakt med Stockholms Vatten och Avfall kring återvinningsstationer där den lovliga dumpningen är hög.

Sammanfattande synpunkter

Förvaltningen delar motionärernas syn på att den organiserade brottsligheten stegvis utökar sin verksamhet till att omfatta nya arenor som möjliggör tillskaffning av allmänna medel. Förvaltningen arbetar för att motverka välfärdsbrottlighet utifrån nämndens och förvaltningens ansvarsområden. För att säkerställa att inga oseriösa aktörer går vidare i upphandlingsprocesser finns ett robust granskningssystem med flera metoder för kontroll. Enligt förvaltningens bedömning föreligger det inte risk att upphandlingar ska tillfalla aktörer som är etablerade inom den organiserade brottsligheten.

Förvaltningen har ett brett ansvar för att nå, stötta och hjälpa människor i utsatta situationer. Det finns idag flera samverkansforum för det brottspreventiva och trygghetsskapande arbetet där förvaltningen leder arbetet. För att nå och stötta de aktuella målgrupperna som motionen lyfter har förvaltningen insatser som erbjuds av förvaltningens egna verksamheter alternativt genom samverkan med andra aktörer med engagemang för samma grupper.

Samverkan mellan offentliga, ideella och privata aktörer är en självklarhet för att nå framgång i arbetet för ett tryggt stadsdelsområde för alla som bor och verkar här. Samverkan är även avgörande för att uppnå resultat i arbetet med att motverka välfärdsbrott. Förvaltningen ser att de allra flesta sakområden som motionen tar upp idag hanteras genom de samverkansforum och insatser som finns etablerade inom förvaltningen och staden.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Jonas Eliasson
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Följebrev Motion om att ta Otto till Stockholm
2. Motion om att ta Otto till Stockholm

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2025-08-14
Jonas Eliasson, Avdelningschef	2025-08-14